

$$\begin{aligned} \text{ได้ } \Sigma_T &= \frac{-1}{12} (2)(12)\left(\frac{1}{4}\right) \\ &= -\frac{1}{2} \end{aligned}$$

ดังนั้น $-0.5 \leq \Sigma_T \leq 0$

Ans.

14. จงหาขอบเขตความคลาดเคลื่อนของ $\int_2^3 \sqrt{1+x^2} dx, n=6$

วิธีทำ หาค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ $f(x)$

$$\text{บน } [2, 3] \text{ มี } \Delta x = \frac{3-2}{6} = \frac{1}{6}$$

$$\begin{aligned} \text{และ } f(x) &= \sqrt{1+x^2} = (1+x^2)^{\frac{1}{2}} \\ f'(x) &= \frac{1}{2}(1+x^2)^{-\frac{1}{2}}(2x) = x(1+x^2)^{-\frac{1}{2}} \\ f''(x) &= x\left(-\frac{1}{2}\right)(1+x^2)^{-\frac{3}{2}}(2x) + (1+x^2)^{-\frac{1}{2}} \\ &= -x^2(1+x^2)^{-\frac{3}{2}} + (1+x^2)^{-\frac{1}{2}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} f'''(x) &= \frac{3x^3}{(1+x^2)^{\frac{5}{2}}} - \frac{3x}{(1+x^2)^{\frac{3}{2}}} \\ \therefore f'''(x) &< 0 \text{ สำหรับทุก ๆ ค่าของ } x \text{ บนช่วง } [2, 3] \end{aligned}$$

แล้ว f'' เป็นฟังก์ชันลดลงบนช่วง $[2, 3]$

$\therefore$ ค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ของ f'' บน $[2, 3]$ คือ $f''(3)$

และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ f'' บน $[2, 3]$ คือ $f''(2)$

$$\begin{aligned} f''(3) &= -9(1+9)^{-\frac{3}{2}} + (1+9)^{-\frac{1}{2}} \\ &= 0.0316 \end{aligned}$$

$$f''(2) = -4(1+4)^{-\frac{3}{2}} + (1+4)^{-\frac{1}{2}} = 0.894$$

$$\text{ให้ } \eta=2 \text{ แทนใน } \Sigma_T = -\frac{1}{12}(b-a)f''(\eta)(\Delta x)^2$$

$$\Sigma_T = -\frac{1}{12}(1)(0.894)\left(\frac{1}{36}\right) = -0.002$$

$$\text{ให้ } \eta=3 \text{ แทนใน } \Sigma_T = -\frac{1}{12}(1)(0.0316)\left(\frac{1}{36}\right)$$

$$= -0.00007$$

$$\text{ดังนั้น } -0.002 \leq \Sigma_T \leq -0.00007$$

Ans.

15. โจทย์ จงหาขอบเขตความคลาดเคลื่อนของ $\int_0^1 e^{x^2} dx, n=5$

วิธีทำ หาค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ $f(x)$ บน $[0, 1]$

$$\Delta x = \frac{1-0}{5} = \frac{1}{5}$$

$$f(x) = e^{x^2}$$

$$f'(x) = 2e^{x^2}x$$

$$f''(x) = 4x^2e^{x^2} + 2e^{x^2}$$

$$f'''(x) = 8x^3e^{x^2} + 8xe^{x^2} + 4xe^{x^2}$$

$\therefore f''(x) > 0$ สำหรับทุก ๆ x บนช่วง $[0, 1]$

f'' เป็นฟังก์ชันเพิ่มขึ้นบนช่วง $[0, 1]$

$\therefore$ ค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ของ f'' บน $[0, 1]$ คือ $f''(0)$

และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ f'' บน $[0, 1]$ คือ $f''(1)$

$$f''(0) = 2$$

$$f''(1) = 4e+2e = 6e$$

$$\begin{aligned} \text{ให้ } \eta=0 \text{ แทนใน } \Sigma_T &= \frac{-1}{12} (b-a) f''(\eta) (\Delta x)^2 \\ &= \frac{-1}{12} (1)(2) \left(\frac{1}{25}\right) \\ &= -0.0067 \end{aligned}$$

ให้ $\eta=1$ แทนใน Σ_T

$$\therefore \Sigma_T = \frac{-1}{12} (1)(6e) \left(\frac{1}{25}\right) = -\frac{e}{50}$$

ดังนั้น $-\frac{e}{50} \leq \Sigma_T \leq -\frac{1}{150}$

Ans.

16. โจทย์ จงหาขอบเขตของความคลาดเคลื่อนของ

$$\int_2^3 \ln(1+x^2) dx, n=4$$

วิธีทำ หาค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ ของ $f(x)$

บน $[2, 3]$ $\Delta x = \frac{3-2}{4} = \frac{1}{4}$

$$f(x) = \ln(1+x^2)$$

$$f'(x) = \frac{2x}{1+x^2}$$

$$f''(x) = \frac{(1+x^2)(2) - 2x(2x)}{(1+x^2)^2}$$

$$= \frac{2-2x^2}{(1+x^2)^2}$$

$$f'''(x) = \frac{(1+x^2)^2(-4x) - (2-2x^2) \frac{d}{dx} (1+x^2)^2}{(1+x^2)^4}$$

$$= \frac{-(12x+8x^3-4x^5)}{(1+x^2)^4}$$

$f'''(x) < 0$ สำหรับทุก ๆ ค่าของ x บนช่วง $[2, 3]$ แล้ว $f''(x)$ เป็นฟังก์ชันที่ลดลง

ในช่วง $[2, 3]$ ดังนั้นค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ ของ f'' บน $[2, 3]$ คือ $f''(3)$ และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ f'' บน $[2, 3]$ คือ $f''(2)$

$$f''(2) = \frac{2-8}{(1+4)^2} = -0.24$$

$$f''(3) = \frac{2-18}{(1+9)^2} = -0.12$$

$$\begin{aligned} \text{ให้ } \eta=2 \text{ แทนใน } \Sigma_T &= -\frac{1}{12}(b-a)f''(\eta)(\Delta x)^2 \\ &= -\frac{1}{12}(1)(-0.24)\left(\frac{1}{16}\right) \\ &= 0.00125 \end{aligned}$$

ให้ $\eta=3$ แทนใน Σ_T

$$\begin{aligned} \text{ได้ } \Sigma_T &= -\frac{1}{12}(1)(-0.12)\left(\frac{1}{16}\right) \\ &= 0.000625 \end{aligned}$$

ดังนั้น $0.000625 \leq \Sigma_T \leq 0.00125$ Ans.

คำสั่ง ข้อ 17-22 จงหาค่าประมาณของอินทิกรัลจำกัดเขตโดยกฏซิมสัน และ ข้อ 17, 18 จงหาค่าอินทิกรัลจำกัดเขตที่แน่นอน และจงเปรียบเทียบกับค่าประมาณที่หาได้

17. โจทย์ $\int_0^2 x^2 dx$, $2n=4$

วิธีทำ จากกฏซิมสัน $2n=4$

$$\text{ได้ } \Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{1}{2} = 0.5$$

$$\text{และ } \int_0^2 x^2 dx \approx \frac{0.5}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = x^2$$

คำนวณค่าในวงเล็บได้จากตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	0	1	0
1	0.5	0.25	4	1
2	1	1	2	2
3	1.5	2.25	4	9
4	2	4	1	4
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 16$

$$\therefore \int_0^2 x^2 dx \approx \frac{0.5}{3}(16) \approx \frac{8}{3}$$

Ans.

หาค่าที่แน่นอน

$$\begin{aligned} \therefore \int_0^2 x^2 dx &= \left. \frac{1}{3} x^3 \right|_0^2 \\ &= \frac{8}{3} \end{aligned}$$

Ans.

18. โจทย์ $\int_1^2 \frac{dx}{x+1}$, $2n=8$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=8$

$$\text{จะได้ } \Delta x = \frac{1}{8} (2-1) = \frac{1}{8} = 0.125$$

$$\begin{aligned} \therefore \int_1^2 \frac{dx}{1+x} &\approx \frac{0.125}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) \\ &\quad + 2f(x_4) + 4f(x_5) + 2f(x_6) \\ &\quad + 4f(x_7) + f(x_8)] \end{aligned}$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{x+1}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	1	0.5	1	0.5
1	1.125	.4706	4	1.8824
2	1.25	.4444	2	0.8888
3	1.375	0.4211	4	1.6844
4	1.51	.3984	2	0.7968
5	1.635	.3795	4	1.5180
6	1.76	.3623	2	0.7246
7	1.885	.3466	4	1.3864
8	2.01	.3322	1	0.3322

$$\sum_{i=0}^8 K_i f(x_i) = 9.7136$$

$$\therefore \int_1^2 \frac{dx}{x+1} \approx \frac{0.125}{3} (9.7136) \approx 0.405$$

Ans.

19. โจทย์ $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$, $2n=4$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=4$

$$\text{ได้ } \Delta x = \frac{1}{4}(1-0) = \frac{1}{4} = 0.25$$

$$\text{และ } \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} \approx \frac{0.25}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.25	0.9701	4	3.8804
2	0.5	0.8944	2	1.7888
3	0.75	0.8	4	3.2

4	1	0.7071	1	0.7071
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 10.5763$

$$\therefore \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} \approx \frac{0.25}{3} (10.5763)$$

$$\approx 0.881$$

Ans.

20. โจทย์ $\int_{-\frac{1}{2}}^0 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}}, 2n=4$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน ได้ $\Delta x = \frac{1}{4} \left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{8} = 0.125$

$$\therefore \int_{-\frac{1}{2}}^0 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \approx \frac{0.125}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

เมื่อ $f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	-0.5	1.1547	1	1.1547
1	-0.375	1.079	4	4.316
2	-0.25	1.0328	2	2.0656
3	-0.125	1.0079	4	4.0316
4	0	1	1	1
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 12.5679$

$$\therefore \int_{-\frac{1}{2}}^0 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \approx \frac{0.125}{3} (12.5679)$$

$$\approx 0.524$$

Ans.

21. โจทย์ $\int_0^1 \frac{dx}{x^2+x+1}$, $2n=4$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=4$

$$\Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{1}{4} = 0.25$$

$$\therefore \int_0^1 \frac{dx}{x^2+x+1}$$

$$\approx \frac{1}{12} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{x^2+x+1}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.25	0.7619	4	3.0476
2	0.5	0.5714	2	1.1428
3	0.75	0.4324	4	1.7296
4	1	0.3333	1	0.3333
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 7.2533$

$$\therefore \int_0^1 \frac{dx}{x^2+x+1} \approx \frac{1}{12} (7.2533)$$

$$\approx 0.6045$$

Ans.

22. โจทย์ $\int_0^1 \frac{dx}{1+x^2}$, $2n=8$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=8$

$$\Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{1-0}{8} = 0.125$$

$$\int_0^1 \frac{dx}{1+x^2} \approx \frac{0.125}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + 2f(x_4) + 4f(x_5) + 2f(x_6) + 4f(x_7) + f(x_8)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{1+x^2}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.125	0.9846	4	3.9384
2	0.25	0.9412	2	1.8824
3	0.375	0.8767	4	3.5068
4	0.5	0.8	2	1.6
5	0.625	0.7191	4	2.8764
6	0.75	0.64	2	1.28
7	0.875	0.5664	4	2.2656
8	1	0.5	1	0.5
				$\sum_{i=0}^8 K_i f(x_i) = 18.8496$

$$\therefore \int_0^1 \frac{dx}{1+x^2} \approx \frac{0.125}{3} (18.8496) \approx 0.785$$

23. โจทย์ จงหาขอบเขตของความคลาดเคลื่อน

$$\text{ของ } \int_0^2 x^2 dx, 2n=4$$

วิธีทำ   หาค่าต่ำสุดสัมบูรณ์ และ ค่าสูงสุดสัมบูรณ์ของ

$$f(x) \text{ บน } [0, 2]$$

$$\therefore f(x) = x^2$$

$$f'(x) = 2x$$

$$f''(x) = 2$$

$$f'''(x) = 0$$

$\therefore f'(x) = 0$ ดังนั้น f' เป็นฟังก์ชันคงที่ในช่วง $[0, 2]$ $\therefore \Sigma_s = 0$ Ans.

24. โจทย์ จงหาขอบเขตของความคลาดเคลื่อนของ

$$\int_1^2 \frac{dx}{x+1}, 2n=8$$

$$\text{วิธีทำ} \quad f(x) = \frac{1}{x+1} = (x+1)^{-1}$$

$$f'(x) = -(x+1)^{-2}$$

$$f''(x) = 2(x+1)^{-3}$$

$$f'''(x) = -6(x+1)^{-4}$$

$$f^{IV}(x) = 24(x+1)^{-5}$$

$$f^V(x) = -120(x+1)^{-6}$$

$\therefore f^V(x) < 0$ สำหรับทุก ๆ ค่าของ x บน $[1, 2]$ และ $f^{IV}(x)$ ลดลงในช่วง $[1, 2]$ ดังนั้น
ค่าต่ำสุดของ f^{IV} อยู่ที่จุดปลายทางขวา คือ 2

และค่าสูงสุดสัมบูรณ์ ของ f^{IV} บน $[1, 2]$ อยู่ที่จุดปลายทางซ้ายคือ 1

$$f^{IV}(1) = \frac{24}{(1+1)^5} = 0.75$$

$$f^{IV}(2) = \frac{24}{(2+1)^5} = 0.0988$$

ให้ $\eta = 1$ แทนในสมการ $\Sigma_s = \frac{-1}{180} (b-a) f^{IV}(\eta) (Dx)^4$

$$\therefore \Sigma_s = \frac{-1}{180} (1) (0.75) \left(\frac{1}{8}\right)^4$$

$$= -0.00052$$

ให้ $\eta = 2$ แทนใน Σ_s

$$\therefore \Sigma_s = \frac{-1}{180} (1)(0.0988)$$

$$= -0.00055$$

ดังนั้น $-0.00055 \leq \Sigma_s \leq -0.00052$

Ans

คำสั่ง ข้อ 25-28 จงใช้กฎซิมสัน ด้วยค่า $2n$ ที่กำหนดให้หาค่าของข้อต่อไปนี

25. โจทย์ $\int_1^{1.8} \sqrt{1+x^3} dx$, $2n=4$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=4$

$$\text{ได้ } \Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{1.8-1}{4} = 0.2$$

$$\therefore \int_1^{1.8} \sqrt{1+x^3} dx \approx \frac{0.2}{3} [f(x_0)+4f(x_1)+2f(x_2)+4f(x_3)+f(x_4)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \sqrt{1+x^3}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	1	1.414	1	1.414
1	1.2	1.652	4	6.608
2	1.4	1.935	2	3.87
3	1.6	2.257	4	9.028
4	1.8	2.614	1	2.614
				$\sum_{i=0}^K k_i f(x_i) = 23.534$

$$\begin{aligned} \therefore \int_1^{1.8} \sqrt{1+x^3} dx &\approx \frac{0.2}{3} (23.534) \\ &\approx 1.569 \end{aligned}$$

Ans.

26. โจทย์ $\int_0^2 \sqrt{1+x^4} dx, 2n=6$

วิธีทำ จากกฎซิมซัน เมื่อ $2n=6$

$$\text{ได้ } \Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{2}{6} = 0.333$$

$$\begin{aligned} \therefore \int_0^2 \sqrt{1+x^4} dx &\approx \frac{0.333}{3} [f(x_0)+4(f(x_1)+2f(x_2)+4f(x_3) \\ &\quad +2f(x_4)+4f(x_5)+f(x_6))] \end{aligned}$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \sqrt{1+x^4}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.333	1.006	4	4.024
2	0.666	1.094	2	2.188
3	0.999	1.4128	4	5.6512
4	1.332	2.0366	2	4.0732
5	1.665	2.9471	4	11.7884
6	1.998	4.1153	1	4.1153
				$\sum_{i=0}^6 K_i f(x_i) = 32.8401$

$$\begin{aligned} \therefore \int_0^2 \sqrt{1+x^4} dx &\approx \frac{0.333}{3} (32.8401) \\ &\approx 3.645 \end{aligned}$$

Ans.

$$27. \int_0^2 \frac{dx}{\sqrt{1+x^3}}, \quad 2n=8$$

จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n=8$

$$\text{ได้ } \Delta x = \frac{b-a}{2n} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4} = 0.25$$

$$\therefore \int_0^2 \frac{dx}{\sqrt{1+x^3}} \approx \frac{1}{12} [f(x_0)+4f(x_1)+2f(x_2)+4f(x_3)+2f(x_4)+4f(x_5)+2f(x_6)+4f(x_7)+f(x_8)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{\sqrt{1+x^3}}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.25	1.0156	4	4.0624
2	0.5	.9428	2	1.8856
3	0.75	.8386	4	3.3544
4	1	.7071	2	1.4142
5	1.25	0.5819	4	2.3276
6	1.5	.4781	2	.9562
7	1.75	.3965	4	1.586
8	2	.5774	1	.5774
				$\sum_{i=0}^8 K_i f(x_i) = 17.1638$

$$\therefore \int_0^2 \frac{dx}{\sqrt{1+x^3}} \approx \frac{1}{12} (17.1638)$$

$$\approx 1.43$$

Ans.

28. โจทย์ $\int_0^1 \sqrt[3]{1-x^2} dx, 2n = 4$

วิธีทำ จากกฎซิมสัน เมื่อ $2n = 4$

ได้ $\Delta x = \frac{1}{4}(1-0) = \frac{1}{4} = 0.25$

และ $\int_0^1 \sqrt[3]{1-x^2} dx \approx \frac{1}{12} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$

เมื่อ $f(x) = \sqrt[3]{1-x^2}$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.25	.9787	4	3.9148
2	0.5	.9086	2	1.8172
3	0.75	.7591	4	3.0364
4	1	0	1	0
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 9.7684$

$\therefore \int_0^1 \sqrt[3]{1-x^2} dx \approx \frac{1}{12} [9.7684]$
 ≈ 0.814

Ans.

29. โจทย์ จงใช้กฎสี่เหลี่ยมคางหมู ด้วย $n=6$ หาค่าประมาณ

ของ $\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}}$ ตอบทศนิยม 3 ตำแหน่ง

วิธีทำ $\because [a, b] = [0, 1]$ และ $n=6$

$$\Delta x = \frac{b-a}{n} = \frac{1}{6} = 0.167$$

$$\int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} \approx \frac{0.167}{2} [f(x_0)+2f(x_1)+2f(x_2)+2f(x_3)+2f(x_4)+2f(x_5)+f(x_6)]$$

$$\text{เมื่อ } f(x) = \frac{1}{\sqrt{1+x^2}}$$

ผลบวกในวงเล็บแสดงด้วยตาราง

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	1	1	1
1	0.167	0.9863	2	1.9726
2	0.334	0.9485	2	1.897
3	0.501	0.8941	2	1.7882
4	0.668	0.8315	2	1.663
5	0.835	0.7676	2	1.5352
6	1.002	0.7064	1	0.7064
				$\sum K_i f(x_i) = 10.5624$

$$\therefore \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1+x^2}} \approx \frac{0.167}{2} (10.5624)$$

$$\approx 0.882$$

Ans.

30. โจทย์ สมการอุปสงค์ สำหรับโลกทัศน์อย่างหนึ่ง เป็น $p = 2\sqrt{100-x^3}$ และราคาตลาดเป็น 12 บาท จงเขียนขอบเขตเพื่อพิจารณาส่วนเกินของผู้บริโภค คำนวณค่าอินทิกรัลจำกัดเขต โดยใช้กฎซิมสัน ด้วย $2n=4$ ตอบทศนิยม 2 ตำแหน่ง
วิธีทำ หาจำนวนหน่วยของสินค้าที่สมนัยกับราคาตลาด
แทนค่า $p=12$ ในสมการ ได้ $x=4$

$$\therefore \bar{P} = 12, \bar{x}=4$$

จากสูตร $CS = \int_0^{\bar{x}} f(x) dx - \bar{p}\bar{x}$
 $\therefore CS = 2 \int_0^4 \sqrt{100-x^3} dx - (12 \times 4)$

หาค่าของ $\int_0^4 \sqrt{100-x^3} dx$ ด้วยกฎซิมสัน เมื่อ $\Delta x \frac{4-0}{4} = 1$

$$\therefore \int_0^4 \sqrt{100-x^3} dx \approx \frac{1}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

คำนวณค่าในวงเล็บด้วยตารางข้างล่างนี้

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	10	1	10
1	1	9.9499	4	39.799
2	2	9.165	2	18.33
3	3	8.544	4	34.176
4	4	6	1	6
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 108.305$

$$\therefore \int_0^4 \sqrt{100-x^3} dx \approx \frac{1}{3} \times 108.305 \approx 36.10$$

$$\therefore CS = 2(36.10) - 48$$

$$= 24.20$$

$\therefore$ ส่วนเกินของผู้บริโภค = 24.20 บาท

31. โจทย์ จงหาส่วนเกินของผู้ผลิต สำหรับโภคภัณฑ์อย่างหนึ่ง ซึ่งมีสมการอุปทานเป็น $p = \sqrt{x^4+68}$ และราคาตลาดเป็น 18 บาท จงเขียนขอบเขตซึ่งเป็นเนื้อที่พิจารณา ส่วนเกินของผู้ผลิต พร้อมทั้งหาค่าอินทิกรัลจำกัดเขต โดยใช้กฎซิมสันด้วย $2n=4$ วิธีทำ หาจำนวนหน่วยของสินค้าที่สมนัยกับราคาตลาด แทนค่า $P = 18$ ลงในสมการ ได้ $x=4$

$$\text{จากสูตร} \quad PS = \overline{PX} - \int_0^{\bar{x}} h(x) dx$$

$$\therefore PS = (18 \times 4) - \int_0^4 \sqrt{x^4+68} dx$$

หาค่า $\int_0^4 \sqrt{x^4+68} dx$ โดยใช้กฎซิมสัน

$$\Delta x = \frac{4-0}{4} = 1$$

$$\therefore \int_0^4 \sqrt{x^4+68} dx \approx \frac{1}{3} [f(x_0) + 4f(x_1) + 2f(x_2) + 4f(x_3) + f(x_4)]$$

คำนวณค่าในวงเล็บได้จากตารางเมื่อ $f(x) = \sqrt{x^4+68}$

i	x_i	$f(x_i)$	K_i	$K_i f(x_i)$
0	0	8.246	1	8.246
1	1	8.307	4	33.228
2	2	9.165	2	18.33
3	3	12.207	4	48.828
4	4	18	1	18
				$\sum_{i=0}^4 K_i f(x_i) = 126.632$

$$\therefore \int_0^4 \sqrt{x^4+68} dx \approx \frac{1}{3} (126.632) \approx 42.21$$

$$\therefore PS = 72 - 42.21$$

$$= 29.79$$

$$\therefore \text{ส่วนเกินของผู้บริโภค} = 29.79 \text{ บาท}$$

แบบฝึกหัด 8.6 (หน้า 193)

$$\begin{aligned}
 1. \quad \int_{-\infty}^1 e^x dx &= \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^1 e^x dx \\
 &= \lim_{a \rightarrow -\infty} [e^x]_a^1 \\
 &= \lim_{a \rightarrow -\infty} (e - e^a)
 \end{aligned}$$

$$= e - e^{-\infty} = e - 0 = e$$

ตอบ

$$\begin{aligned}
 2. \quad \int_5^{+\infty} \frac{dx}{\sqrt{x-1}} &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_5^b \frac{dx}{\sqrt{x-1}} \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_5^b (x-1)^{-\frac{1}{2}} d(x-1) \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} [2(x-1)^{\frac{1}{2}}]_5^b
 \end{aligned}$$

$$= \lim_{b \rightarrow +\infty} (2(b-1)^{\frac{1}{2}} - 4) = +\infty$$

= หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก

ตอบ

$$3. \quad \int_1^{+\infty} \ln x dx = \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_1^b \ln x dx$$

$$= \lim_{b \rightarrow +\infty} [x \ln x - x]_1^b$$

$$= \lim_{b \rightarrow +\infty} (b \ln b - b + 1)$$

= หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก

ตอบ

$$4. \quad \int_0^1 \ln x dx = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{0+\epsilon}^1 \ln x dx$$

$$= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [x \ln x - x]_{\epsilon}^1$$

$$= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} (-1 - \epsilon \ln \epsilon + \epsilon)$$

= หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก

ตอบ

$$\begin{aligned}
5. \quad \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} \frac{dx}{\sqrt{1-x}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} -(1-x)^{-\frac{1}{2}} d(1-x) \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} -[2(1-x)^{\frac{1}{2}}]_0^{1-\epsilon} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} -(2(\epsilon)^{\frac{1}{2}} - 2) = 2 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
6. \quad \int_{-2}^0 \frac{dx}{2x+3} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{-2}^{-\frac{3}{2}-\epsilon} \frac{dx}{2x+3} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{-\frac{3}{2}+\delta}^0 \frac{dx}{2x+3} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} [\ln(2x+3)]_{-2}^{-\frac{3}{2}-\epsilon} \\
&\quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} [\ln(2x+3)]_{-\frac{3}{2}+\delta}^0 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{2} \ln(-2\epsilon) - \frac{1}{2} \ln(-1) \right) \\
&\quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{2} \ln 3 - \frac{1}{2} \ln(2\delta) \right) \\
&= \text{หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
7. \quad \int_1^{+\infty} 2^{-x} dx &= \lim_{b \rightarrow +\infty} - \int_1^b 2^{-x} d(-x) \\
&= \lim_{b \rightarrow +\infty} - \left[\frac{2^{-x}}{\ln 2} \right]_1^b \\
&= \lim_{b \rightarrow +\infty} - \left(\frac{2^{-b}}{\ln 2} - \frac{2^{-1}}{\ln 2} \right) \\
&= -0 + \frac{1}{2 \ln 2} = \frac{1}{2 \ln 2} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
8. \quad \int_{-\infty}^0 x 5^{-x^2} dx &= \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^0 x 5^{-x^2} dx \\
&= \lim_{a \rightarrow -\infty} -\frac{1}{2} \int_a^0 5^{-x^2} d(-x^2) \\
&= \lim_{a \rightarrow -\infty} -\frac{1}{2} \left[\frac{5^{-x^2}}{\ln 5} \right]_a^0 \\
&= \lim_{a \rightarrow -\infty} -\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\ln 5} - \frac{5^{-a^2}}{\ln 5} \right) \\
&= -\frac{1}{2 \ln 5} + 0 = -\frac{1}{2 \ln 5} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
9. \quad \int_0^2 \frac{dx}{(x-1)^{2/3}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} \frac{dx}{(x-1)^{2/3}} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{1+\delta}^2 \frac{dx}{(x-1)^{2/3}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[3(x-1)^{1/3} \right]_0^{1-\epsilon} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[3(x-1)^{1/3} \right]_{1+\delta}^2 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} (3(-\epsilon)^{1/3} + 3) + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} (3 - 3(\delta)^{1/3}) \\
&= 3 + 3 = 6 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
10. \quad \int_1^{+\infty} \frac{dx}{x \ln x} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{1+\epsilon}^2 \frac{dx}{x \ln x} + \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_2^b \frac{dx}{x \ln x} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[\ln(\ln x) \right]_{1+\epsilon}^2 + \lim_{b \rightarrow +\infty} \left[\ln(\ln x) \right]_2^b \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} (\ln(\ln 2) - \ln(\ln(1+\epsilon))) \\
&\quad + \lim_{b \rightarrow +\infty} (\ln(\ln b) - \ln(\ln 2)) \\
&= \ln(\ln 2) - \ln(\ln 1) + \ln(\ln +\infty) - \ln(\ln 2) \\
&= \text{หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$11. \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-|x|} dx$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^0 e^{-|x|} dx + \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_0^b e^{-|x|} dx \\
 &= \lim_{a \rightarrow -\infty} [e^x]_a^0 + \lim_{b \rightarrow +\infty} [-e^{-x}]_0^b \\
 &= \lim_{a \rightarrow -\infty} (e^0 - e^a) + \lim_{b \rightarrow +\infty} -(e^{-b} - e^{-0}) \\
 &= 1 - e^{-\infty} - e^{-\infty} + 1 \\
 &= 2 - \frac{2}{e^{+\infty}} \\
 &= 2 - 0 = 2
 \end{aligned}$$

ตอบ

$$12. \int_0^{+\infty} \frac{dx}{\sqrt{e^x}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_0^b \frac{dx}{\sqrt{e^x}} = \lim_{b \rightarrow +\infty} -2 \int_0^b e^{-\frac{x}{2}} d\left(-\frac{x}{2}\right) \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} -2 [e^{-\frac{x}{2}}]_0^b \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} -2 (e^{-\frac{b}{2}} - e^{-0}) \\
 &= -2e^{-\infty} + 2 = 2
 \end{aligned}$$

ตอบ

$$13. \int_e^{+\infty} \frac{dx}{x(\ln x)^2}$$

$$\begin{aligned}
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_e^b (\ln x)^{-2} d(\ln x) \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \left[-\frac{1}{\ln x}\right]_e^b \\
 &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \left(-\frac{1}{\ln b} + \frac{1}{\ln e}\right) \\
 &= -0 + 1 = 1
 \end{aligned}$$

ตอบ

$$\begin{aligned}
14. \int^{-\infty} xe^{-x^2} dx &= \lim_{a \rightarrow -\infty} \int_a^0 xe^{-x^2} dx + \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_0^b xe^{-x^2} dx \\
&= \lim_{a \rightarrow -\infty} -\frac{1}{2} [e^{-x^2}]_a^0 + \lim_{b \rightarrow +\infty} -\frac{1}{2} [e^{-x^2}]_0^b \\
&= \lim_{a \rightarrow -\infty} -\frac{1}{2} (e^{-0} - e^{-a^2}) + \lim_{b \rightarrow +\infty} -\frac{1}{2} (e^{-b^2} - e^{-0}) \\
&= -\frac{1}{2} + 0 - 0 + \frac{1}{2} = 0 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
15. \int_1^2 \frac{x dx}{\sqrt{x^2-1}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} \int_{1+\epsilon}^2 (x^2-1)^{-\frac{1}{2}} d(x^2-1) \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} \left[2(x^2-1)^{\frac{1}{2}} \right]_{1+\epsilon}^2 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \frac{1}{2} (2\sqrt{2^2-1} - 2\sqrt{(1+\epsilon)^2-1}) \\
&= \sqrt{3} - 0 = \sqrt{3} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
16. \int_0^1 \frac{\ln x}{x} dx &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{\epsilon}^1 \ln x d(\ln x) \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[\frac{(\ln x)^2}{2} \right]_{\epsilon}^1 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{2} (\ln 1)^2 - \frac{1}{2} (\ln \epsilon)^2 \right) \\
&= 0 - \frac{1}{2} (-\infty)^2
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
17. \int_{-1}^1 \frac{dx}{x^2} &= \text{หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก} \qquad \text{ตอบ} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{-1}^{0-\epsilon} x^{-2} dx + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{0+\delta}^1 x^{-2} dx \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{x} \right]_{-1}^{-\epsilon} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{x} \right]_{\delta}^1 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{\epsilon} - 1 \right) + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left(-1 + \frac{1}{\delta} \right) \\
&= \infty = \text{หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
18. \quad \int_0^{+\infty} \frac{dx}{\sqrt{x} e^{\sqrt{x}}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{\epsilon}^1 e^{-\sqrt{x}} \left(-2x \frac{1}{-2\sqrt{x}} dx \right) \\
&\quad + \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_1^b e^{-\sqrt{x}} \left(-2x \frac{1}{-2\sqrt{x}} dx \right) \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} -2 [e^{-\sqrt{x}}]_{\epsilon}^1 + \lim_{b \rightarrow +\infty} -2 [e^{-\sqrt{x}}]_1^b \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} -2(e^{-1} - e^{-\sqrt{\epsilon}}) \\
&\quad + \lim_{b \rightarrow +\infty} -2(e^{-\sqrt{b}} - e^{-1}) \\
&= -\frac{2}{e} + 2 - 0 + \frac{2}{e} = 2
\end{aligned}$$

ตอบ

$$\begin{aligned}
19. \quad \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{x^2 - a^2} &= \lim_{g \rightarrow -\infty} \int_g^0 \frac{dx}{x^2 - a^2} + \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_0^b \frac{dx}{x^2 - a^2} \\
&= \lim_{g \rightarrow -\infty} \left[\frac{1}{2a} \ln |x-a| - \frac{1}{2a} \ln |x+a| \right]_g^0 \\
&\quad + \lim_{b \rightarrow +\infty} \left[\frac{1}{2a} \ln |x-a| - \frac{1}{2a} \ln |x+a| \right]_0^b \\
&= \lim_{g \rightarrow -\infty} \left[\frac{1}{2a} \ln |-a| - \frac{1}{2a} \ln |a| - \frac{1}{2a} \ln |g-a| \right] \\
&\quad + \frac{1}{2a} \ln |g+a| \\
&= \lim_{b \rightarrow +\infty} \left[\frac{1}{2a} \ln |b-a| - \frac{1}{2a} \ln |b+a| \right] \\
&\quad - \frac{1}{2a} \ln |-a| + \frac{1}{2a} \ln |a| \\
&= \frac{1}{2a} \ln |-a| - \frac{1}{2a} \ln |a| - \frac{1}{2a} \ln |-\infty| + \frac{1}{2a} \ln |-\infty|
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \frac{1}{2a} \ln |\infty| - \frac{1}{2a} \ln |\infty| - \frac{1}{2a} \ln |-a| + \frac{1}{2a} \ln |a| \\
& = 0 \qquad \qquad \qquad |-a|
\end{aligned}$$

ตอบ

20. $\int_0^2 \frac{x \, dx}{1-x}$

$$\begin{aligned}
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} \frac{x \, dx}{1-x} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{1+\delta}^2 \frac{x \, dx}{1-x} \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} \left(\frac{1}{1-x} - 1 \right) dx \\
& \quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{1+\delta}^2 \left(\frac{1}{1-x} - 1 \right) dx \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\ln |1-x| - x \right]_0^{1-\epsilon} \\
& \quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\ln |1-x| - x \right]_{1+\delta}^2 \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\ln |1-1+\epsilon| - 1 + \epsilon + \ln |1| + 0 \right] \\
& \quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\ln |-1| - 2 + \ln |1-1-\delta| + 1 + \delta \right] \\
& = -\ln |0| - 1 + \ln |1| - \ln |-1| - 2 + \ln |0| + 1
\end{aligned}$$

หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก

ตอบ

21. $\int_0^4 \frac{dx}{x^2-2x-3}$

$$\begin{aligned}
& = \int_0^4 \frac{dx}{(x+1)(x-3)} \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{3-\epsilon} \frac{dx}{(x+1)(x-3)} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{3+\delta}^4 \frac{dx}{(x+1)(x-3)} \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \int_0^{3-\epsilon} \frac{dx}{x+1} + \frac{1}{4} \int_0^{3-\epsilon} \frac{dx}{x-3} \right] \\
& \quad + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \int_{3+\delta}^4 \frac{dx}{x+1} + \frac{1}{4} \int_{3+\delta}^4 \frac{dx}{x-3} \right] \\
& = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \ln |x+1| + \frac{1}{4} \ln |x-3| \right]_0^{3-\epsilon}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \ln |x+1| + \frac{1}{4} \ln |x-3| \right]_{3+\delta}^4 \\
= & \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \ln |3-\epsilon+1| + \frac{1}{4} \ln |3-\epsilon-3| \right] \\
& + \frac{1}{4} \ln |1| - \frac{1}{4} \ln |-3| \\
& + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{4} \ln |4+1| + \frac{1}{4} \ln |4-3| + \frac{1}{4} \ln |3+\delta+1| \right. \\
& \quad \left. - \frac{1}{4} \ln |3+\delta-3| \right] \\
= & -\frac{1}{4} \ln |4| + \frac{1}{4} \ln |0| + \frac{1}{4} \ln |1| - \frac{1}{4} \ln |-3| \\
& - \frac{1}{4} \ln |5| + \frac{1}{4} \ln |1| + \frac{1}{4} \ln |4| - \frac{1}{4} \ln |0|
\end{aligned}$$

= ค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก ตอบ

22. $\int_0^6 \frac{dx}{x^2-6x+8}$

$$\begin{aligned}
= & \int_0^6 \frac{dx}{(x-2)(x-4)} \\
= & \lim_{\epsilon_1 \rightarrow 0^+} \int_0^{2-\epsilon_1} \frac{dx}{(x-2)(x-4)} + \lim_{\delta_1 \rightarrow 0^+} \int_{2+\delta_1}^3 \frac{dx}{(x-2)(x-4)} \\
& + \lim_{\epsilon_2 \rightarrow 0^+} \int_3^{4-\epsilon_2} \frac{dx}{(x-2)(x-4)} + \lim_{\delta_2 \rightarrow 0^+} \int_{4+\delta_2}^6 \frac{dx}{(x-2)(x-4)} \\
= & \lim_{\epsilon_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \int_0^{2-\epsilon_1} \frac{dx}{x-2} + \frac{1}{2} \int_0^{2-\epsilon_1} \frac{dx}{x-4} \right] \\
& + \lim_{\delta_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \int_{2+\delta_1}^3 \frac{dx}{x-2} + \frac{1}{2} \int_{2+\delta_1}^3 \frac{dx}{x-4} \right] \\
& + \lim_{\epsilon_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \int_3^{4-\epsilon_2} \frac{dx}{x-2} + \frac{1}{2} \int_3^{4-\epsilon_2} \frac{dx}{x-4} \right]
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& + \lim_{\delta_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \int_{4+\delta_2}^6 \frac{dx}{x-2} + \frac{1}{2} \int_{4+\delta_2}^6 \frac{dx}{x-4} \right] \\
& = \lim_{\epsilon_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |x-2| + \frac{1}{2} \ln |x-4| \right]_0^{2-\epsilon_1} \\
& + \lim_{\delta_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |x-2| + \frac{1}{2} \ln |x-4| \right]_{2+\delta_1}^3 \\
& + \lim_{\epsilon_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |x-2| + \frac{1}{2} \ln |x-4| \right]_3^{4-\epsilon_2} \\
& + \lim_{\delta_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |x-2| + \frac{1}{2} \ln |x-4| \right]_{4+\delta_2}^6 \\
& = \lim_{\epsilon_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |-\epsilon_1| + \frac{1}{2} \ln |-\epsilon_1-2| + \frac{1}{2} \ln |-2| \right. \\
& \quad \left. - \frac{1}{2} \ln |-4| \right] \\
& + \lim_{\delta_1 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |1| + \frac{1}{2} \ln |-1| + \frac{1}{2} \ln |\delta_1| - \frac{1}{2} \ln |\delta_1-2| \right] \\
& + \lim_{\epsilon_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |2-\epsilon_2| + \frac{1}{2} \ln |-\epsilon_2| + \frac{1}{2} \ln |1| - \frac{1}{2} \ln |-1| \right] \\
& + \lim_{\delta_2 \rightarrow 0^+} \left[-\frac{1}{2} \ln |4| + \frac{1}{2} \ln |2| + \frac{1}{2} \ln |2+\delta_2| - \frac{1}{2} \ln |\delta_2| \right] \\
& = -\frac{1}{2} \ln |0| + \frac{1}{2} \ln |-2| + \frac{1}{2} \ln |-2| - \frac{1}{2} \ln |-4| - \frac{1}{2} \ln ||1| \\
& + \frac{1}{2} \ln |-1| + \frac{1}{2} \ln |0| - \frac{1}{2} \ln |-2| - \frac{1}{2} \ln |2| + \frac{1}{2} \ln |0| \\
& + \frac{1}{2} \ln |1| - \frac{1}{2} \ln |-1| - \frac{1}{2} \ln |4| + \frac{1}{2} \ln |2| \\
& + \frac{1}{2} \ln |2| - \frac{1}{2} \ln |0| \\
& = \text{หาค่าไม่ได้ เพราะลู่ออก} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
23. \quad \int_0^{\infty} \frac{dx}{x^2+1} &= \lim_{b \rightarrow +\infty} \int_0^b \frac{dx}{x^2+1} \\
&= \lim_{b \rightarrow +\infty} [\tan^{-1} x]_0^b \\
&= \lim_{b \rightarrow +\infty} [\tan^{-1} b - \tan^{-1} 0] \\
&= \tan^{-1}(\infty) - \tan^{-1} 0 \\
&= \frac{\pi}{2} - 0 = \frac{\pi}{2} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
24. \quad \int_0^{\infty} e^{-x} \cos x \, dx &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_0^b e^{-x} \cos x \, dx \\
&= \lim_{b \rightarrow \infty} \left[e^{-x} \left(\frac{\sin x - \cos x}{2} \right) \right]_0^b \\
&= \lim_{b \rightarrow \infty} \left[e^{-b} \left(\frac{\sin b - \cos b}{2} \right) - e^{-0} \left(\frac{\sin 0 - \cos 0}{2} \right) \right] \\
&= 0 - \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
25. \quad \int_0^4 \frac{dx}{\sqrt{4-x}} &= \int_0^4 (4-x)^{-\frac{1}{2}} \, dx \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{4-\epsilon} (4-x)^{-\frac{1}{2}} \, dx \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-2(4-x)^{\frac{1}{2}} \right]_0^{4-\epsilon} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[-2(4-4+\epsilon)^{\frac{1}{2}} + 2(4-0)^{\frac{1}{2}} \right] \\
&= 0 + 4 = 4 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
26. \quad \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_0^{1-\epsilon} \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[\sin^{-1} x \right]_0^{1-\epsilon}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [\sin^{-1}(1-\epsilon) - \sin^{-1}0] \\
&= \sin^{-1}1 - \sin^{-1}0 = \frac{\pi}{2} - 0 = \frac{\pi}{2} \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
27. \quad \int_0^1 \frac{dx}{\sqrt{x}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{0+\epsilon}^1 \frac{dx}{\sqrt{x}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [2\sqrt{x}]_{0+\epsilon}^1 = \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [2\sqrt{1} - 2\sqrt{\epsilon}] \\
&= 2 - 0 = 2 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
28. \quad \int_{-1}^1 \frac{dx}{x^{3/2}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{-1}^{0-\epsilon} \frac{dx}{x^{3/2}} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} \int_{0+\delta}^1 \frac{dx}{x^{3/2}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [3\sqrt[3]{x}]_{-1}^{0-\epsilon} + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} [3\sqrt[3]{x}]_{0+\delta}^1 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} [3\sqrt[3]{-\epsilon} - 3\sqrt[3]{-1}] + \lim_{\delta \rightarrow 0^+} [3\sqrt[3]{1} - 3\sqrt[3]{\delta}] \\
&= 0 - 3(-1) + 3(1) - 0 = 3+3 \\
&= 6 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
29. \quad \int_1^\infty \frac{dx}{x^{1.001}} &= \lim_{b \rightarrow \infty} \int_1^b \frac{dx}{x^{1.001}} \\
&= \lim_{b \rightarrow \infty} \left[\frac{x^{-0.001}}{-0.001} \right]_1^b \\
&= \lim_{b \rightarrow \infty} \left[\frac{b^{-0.001}}{-0.001} - \frac{1^{-0.001}}{-0.001} \right] \\
&= 0 + \frac{1}{0.001} = 1,000 \qquad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
30. \quad \int_0^1 \frac{dx}{x^{0.999}} &= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \int_{0+\epsilon}^1 \frac{dx}{x^{0.999}} \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[\frac{x^{0.001}}{0.001} \right]_{0+\epsilon}^1 \\
&= \lim_{\epsilon \rightarrow 0^+} \left[\frac{1^{0.001}}{0.001} - \frac{\epsilon^{0.001}}{0.001} \right] \\
&= \frac{1}{0.001} - 0 = 1,000 \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

แบบฝึกหัด 9.1

$$\begin{aligned}
1. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(7-0)^2 + (2-0)^2 + (3-0)^2} \\
&= \sqrt{7^2 + 2^2 + 3^2} = \sqrt{62} \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
2. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(3-1)^2 + (4-1)^2 + (2-1)^2} \\
&= \sqrt{2^2 + 3^2 + 1^2} = \sqrt{14} \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
3. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(2+1)^2 + (3-1)^2 + (5-2)^2} \\
&= \sqrt{3^2 + 2^2 + 3^2} = \sqrt{22} \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
4. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(4-2)^2 + (0+1)^2 + (-1+3)^2} \\
&= \sqrt{2^2 + 1^2 + 2^2} = \sqrt{9} = 3 \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
5. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(1-3)^2 + (6-4)^2 + (3-2)^2} \\
&= \sqrt{(-2)^2 + 2^2 + 1^2} = \sqrt{9} = 3 \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
6. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{\left(\frac{1}{2}-2\right)^2 + (2+4)^2 + (3-1)^2} \\
&= \sqrt{\left(-\frac{3}{2}\right)^2 + 6^2 + 2^2} = \sqrt{\frac{169}{4}} = \frac{13}{2} \quad \text{ตอบ}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 7. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(-2-4)^2+(3+3)^2+(-5-2)^2} \\
 &= \sqrt{(-6)^2+6^2+(7)^2} \\
 &= \sqrt{121} = 11 \qquad \text{ตอบ}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 8. \quad |\overline{AB}| &= \sqrt{(5+2)^2+(1+\frac{1}{2})^2+(-4-5)^2} \\
 &= \sqrt{7^2+(\frac{3}{2})^2+(-9)^2} \\
 &= \sqrt{\frac{529}{4}} = \frac{23}{2} \qquad \text{ตอบ}
 \end{aligned}$$

9. ให้ $A(1, -1, 3)$, $B(2, 1, 7)$ และ $C(4, 2, 6)$ เป็นจุดยอดมุมของสามเหลี่ยมรูปหนึ่ง

$$\begin{aligned}
 |\overline{AB}| &= \sqrt{(2-1)^2+(1+1)^2+(7-3)^2} \\
 &= \sqrt{1^2+2^2+4^2} = \sqrt{21}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 |\overline{BC}| &= \sqrt{(4-2)^2+(2-1)^2+(6-7)^2} \\
 &= \sqrt{2^2+1^2+(-1)^2} = \sqrt{6}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 |\overline{AC}| &= \sqrt{(4-1)^2+(2+1)^2+(6-3)^2} \\
 &= \sqrt{3^2+3^2+3^2} = \sqrt{27}
 \end{aligned}$$

$$\therefore (\sqrt{27})^2 = (\sqrt{21})^2 + (\sqrt{6})^2$$

$$27 = 21+6$$

$$\therefore |\overline{AC}|^2 = |\overline{AB}|^2 + |\overline{BC}|^2$$

นั่นคือ ΔABC เป็นสามเหลี่ยมมุมฉาก และพื้นที่ ΔABC

$$= \frac{1}{2} \times \sqrt{21} \times \sqrt{6} = \frac{3}{2} \sqrt{14} \text{ ตอบ}$$

10. ให้ $P(x, 4, 2)$ เป็นจุดบนเส้นตรงที่อยู่ห่างจากจุด $(0, 4, 0)$ เป็นระยะทาง 10 หน่วย

$$\therefore \sqrt{(x-0)^2+(4-4)^2+(2-0)^2} = 10$$

$$\sqrt{x^2+x^2} = 10$$

$$x^2+4 = 100$$

$$x^2 = 96$$

$$x = \pm\sqrt{96} = \pm 4\sqrt{6}$$

$\therefore$ โคออร์ดิเนตของจุด P คือ $(\pm 4\sqrt{6}, 4, 2)$

ตอบ

11. ให้ $A(3, 2, 4)$, $B(6, 1, 2)$ และ $C(-12, 3, 6)$ เป็นจุดทั้งสาม

$$|\overline{AB}| = \sqrt{(6-3)^2+(1-2)^2+(2-4)^2}$$

$$= \sqrt{9^2+(-1)^2+(-2)^2} = \sqrt{86}$$

$$|\overline{BC}| = \sqrt{(-12-6)^2+(3-1)^2+(6-2)^2}$$

$$= \sqrt{(-18)^2+2^2+4^2} = \sqrt{344} = 2\sqrt{86}$$

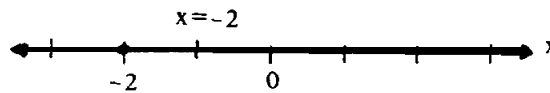
$$|\overline{AC}| = \sqrt{(-12+3)^2+(3-2)^2+(6-4)^2}$$

$$= \sqrt{(-9)^2+1^2+2^2} = \sqrt{86}$$

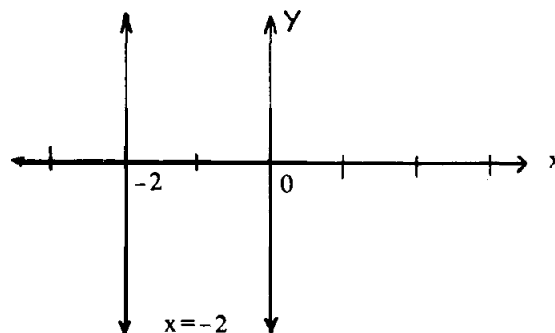
$$\therefore |\overline{AB}|+|\overline{AC}| = \sqrt{86}+\sqrt{86} = 2\sqrt{86} = |\overline{BC}|$$

นั่นคือ จุด A, B และ C อยู่บนเส้นตรงอันเดียวกัน

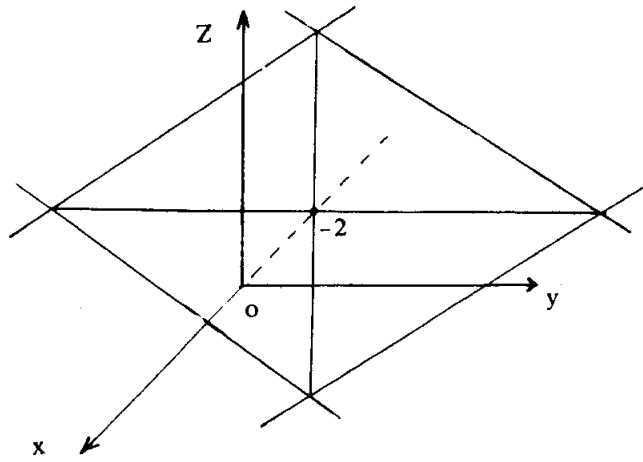
12. R^1 :

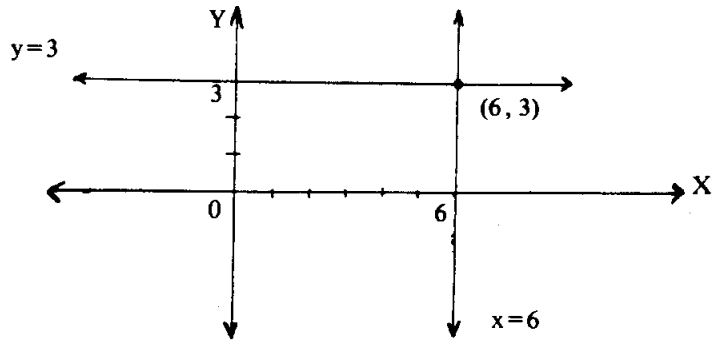
R^2 :

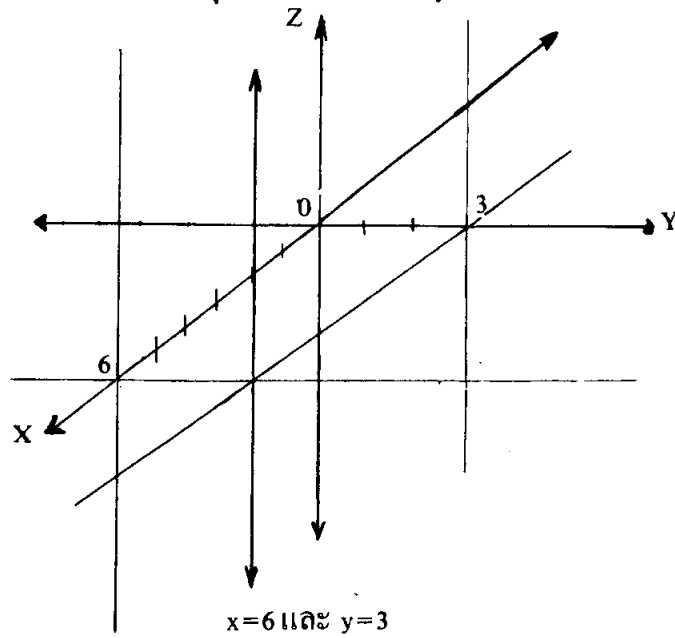
$\mathbb{R}^3$:

13. $\mathbb{R}^2$:

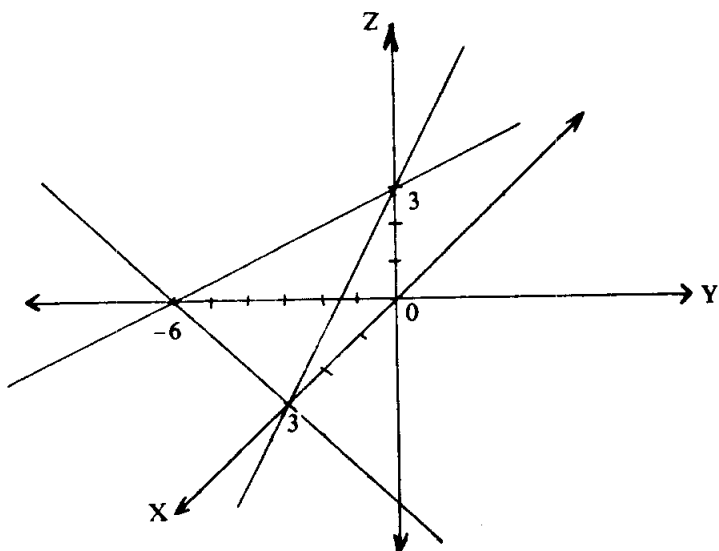

$\mathbb{R}^3$:

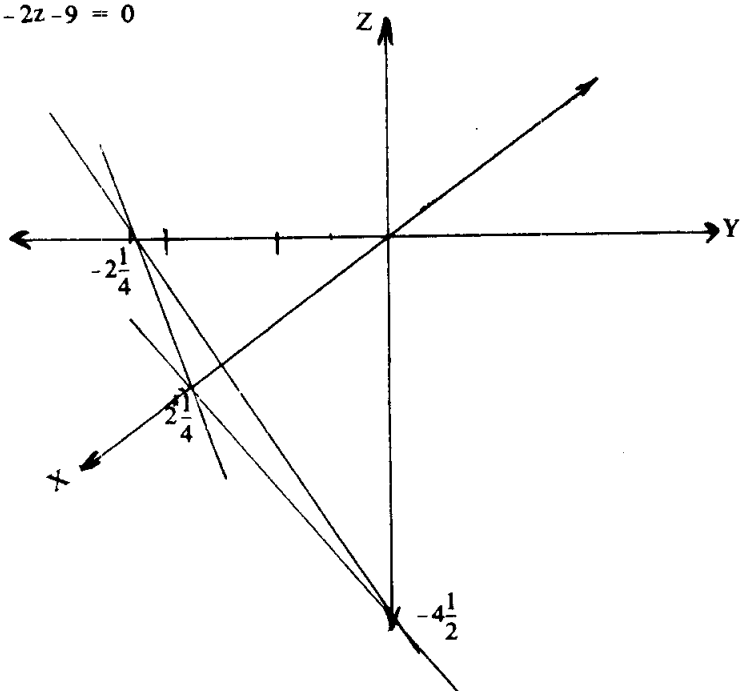

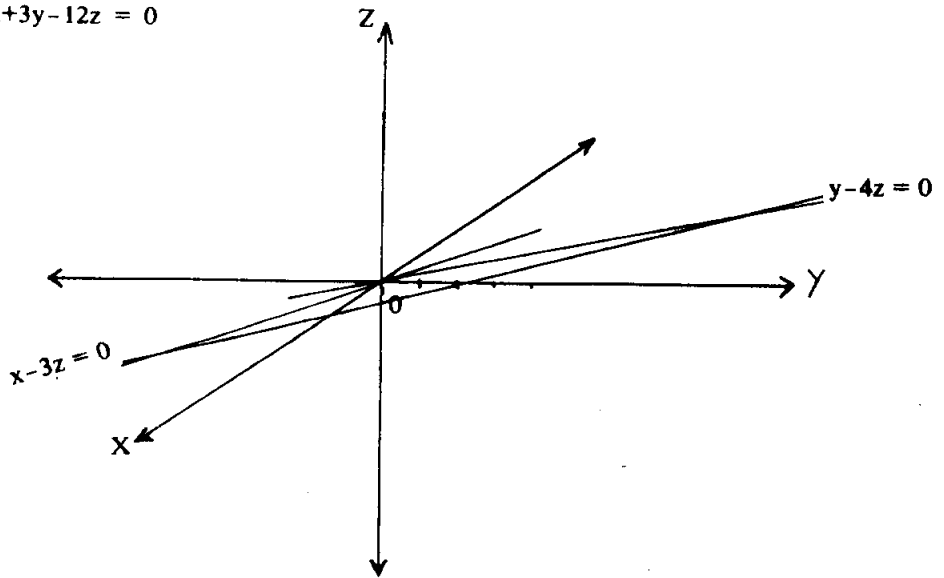
14. $2x - y + 2z - 6 = 0$

15. $4x - 4y - 2z - 9 = 0$

16. $4x+3y-12z = 0$

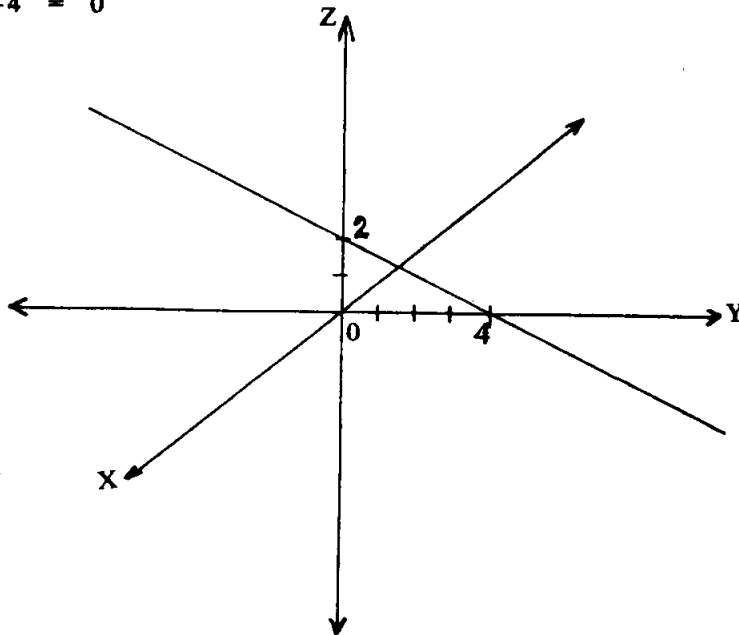
$x = 0$

$\rightarrow 3y - 12z = 0 \rightarrow y - 4z = 0$

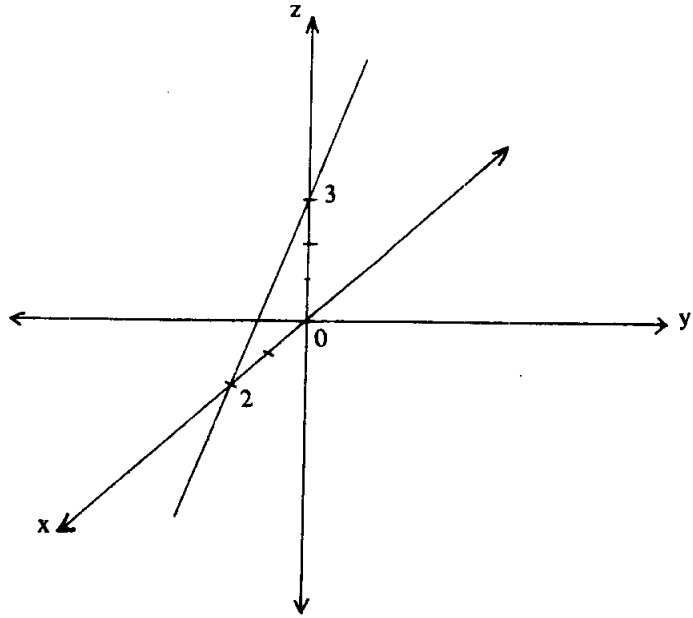
$y = 0$

$\rightarrow 4x - 12z = 0 \rightarrow x - 3z = 0$

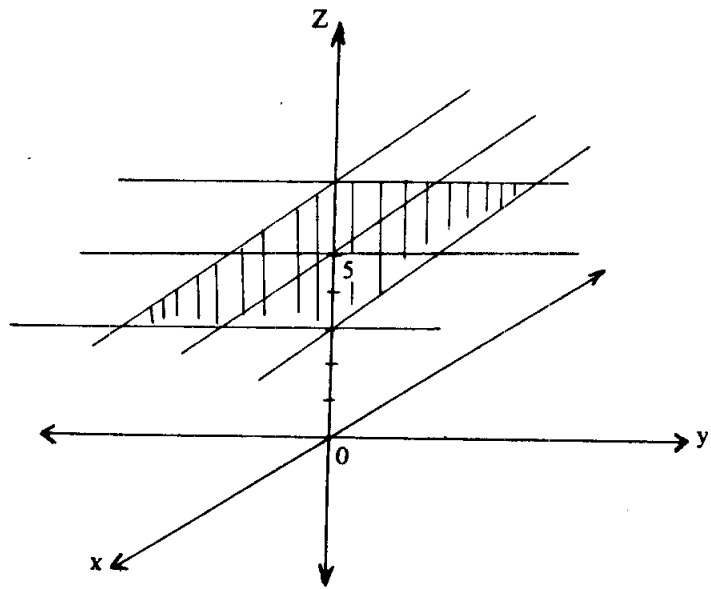
17. $y+2z-4 = 0$

18. $3x+2z-6 = 0$

19. $z = 5$

20. (3, 4, 1):	$3A+4B+C+D = 0$	_____	1
(1, 7, 1):	$A+7B+C+D = 0$	_____	2
(-1, -2, 5):	$-A-2B+5C+D = 0$	_____	3
1 - 2	$2A-3B = 0$	_____	4
2 × 5	$5A+35B+5C+5D = 0$	_____	5
5 - 3	$6A+37B+4D = 0$	_____	6
4 × 3	$6A-9B = 0$	_____	7
6 - 7	$46B+4D = 0$		

$$B = -\frac{4D}{46} = -\frac{2D}{23}$$

จาก 4 $2A - 3\left(-\frac{2D}{23}\right) = 0$

$$A = -\frac{3D}{23}$$

จาก 2 $-\frac{3D}{23} + 7\left(-\frac{2D}{23}\right) + C + D = 0$

$$\begin{aligned} C &= \frac{3D}{23} + \frac{14D}{23} - D \\ &= \frac{3D+14D-23D}{23} = -\frac{6D}{23} \end{aligned}$$

∴ สมการของระนาบ :

$$-\frac{3D}{23}x - \frac{2D}{23}y - \frac{6D}{23}z + D = 0$$

$$-3x - 2y - 6z + 23 = 0$$

$$3x + 2y + 6z - 23 = 0$$

ตอบ

21. (0, 0, 2):	$2C+D = 0$	_____	1
(2, 4, 1):	$2A+4B+C+D = 0$	_____	2
(-2, 3, 3):	$-2A+3B+3C+D = 0$	_____	3
2 + 3	$7B+4C+2D = 0$	_____	4

$$1 \times 2 - 4$$

$$-7B = 0$$

$$B = 0$$

$$2 \times 2 - 1$$

$$4A+8B+D = 0$$

$$4A = -D-8B$$

$$A = -\frac{D}{4}-2B$$

แทนค่า $B=0$

$$A = -\frac{D}{4}$$

จาก 1

$$C = -\frac{D}{2}$$

$$\therefore \text{สมการของระนาบ} : -\frac{D}{4}x - \frac{D}{2}z + D = 0$$

$$x+2z+(-4) = 0$$

$$x+2z-4 = 0$$

ตอบ

22. $(-2, 2, 2):$

$$-2A+2B+2C+D = 0$$

_____ 1

$(-8, 1, 6):$

$$-8A+B+6C+D = 0$$

_____ 2

$(3, 4, -1):$

$$3A+4B-C+D = 0$$

_____ 3

$3 \times 2 + 1$

$$4A+10B+3D = 0$$

_____ 4

$3 \times 6 + 2$

$$10A+25B+7D = 0$$

_____ 5

$2 \times 5 - 4 \times 5$

$$-D = 0$$

$$D = 0$$

$1 \times 4 - 2$

$$7B+2C+3D = 0$$

แทน $D=0$

$$C = -\frac{7}{2}B$$

จาก 4 แทน $D=0$

$$A = -\frac{5}{2}B$$

$$\therefore \text{สมการของระนาบ} : -\frac{5}{2}Bx + By - \frac{7}{2}Bz = 0$$

$$5x - 2y + 7z = 0$$

ตอบ

23. (a, b, o) :	$aA+bB+D = 0$	_____ 1
(a, o, c) :	$aA+cC+D = 0$	_____ 2
(o, b, c) :	$bB+cC+D = 0$	_____ 3
1 - 2	$bB - cC = 0$	_____ 4
3 + 4	$2bB+D = 0$	
	$B = -\frac{D}{2b}$	
2 - 3	$aA - bB = 0$	_____ 5
1 + 5	$2aA+D = 0$	
	$A = -\frac{D}{2a}$	
3 - 4	$2cC+D = 0$	
	$C = -\frac{D}{2c}$	

∴ สมการของระนาบ : $-\frac{D}{2a}x - \frac{D}{2b}y - \frac{D}{2c}z + D = 0$

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} - 2 = 0$$

$$bcx+acy+abz-2abc = 0$$

ตอบ

24. รัศมีของทรงกลมนี้ คือ

$$\begin{aligned} r &= \sqrt{(5-3)^2+(1-7)^2+(-1+4)^2} \\ &= \sqrt{2^2+(-6)^2+3^2} = \sqrt{4+36+9} \\ &= \sqrt{49} = 7 \end{aligned}$$

∴ สมการของทรงกลมนี้ คือ

$$(x-3)^2+(y-7)^2+(z+4)^2 = 49$$

หรือ $x^2-6x+9+y^2-14y+49+z^2+8z+16 = 49$

$$x^2+y^2+z^2-6x-14y+8z+25 = 0$$

ตอบ

25. สมการของทรงกลมนี้คือ

$$(x-0)^2+(y+4)^2+(z+8)^2 = 36$$

หรือ

$$x^2+y^2+8y+16+z^2+16z+64 = 36$$

$$x^2+y^2+z^2+8y+16z+44 = 0$$

ตอบ

26.

$$x^2+y^2+z^2-2y+8z-9 = 0$$

$$(x-0)^2+(y^2-2y+1) + (z^2+8z+4^2) = 1+4^2+9$$

$$(x-0)^2 + (y-1)^2 + (z+4)^2 = 26$$

∴ ทรงกลมนี้มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ (0, 1, -4)

∴ สมการของทรงกลมนี้ คือ

$$(x-0)^2 + (y-1)^2 + (z+4)^2 = 4^2$$

หรือ

$$x^2+y^2+z^2-2y+8z+1 = 0$$

27. จุดศูนย์กลางของทรงกลมนี้ คือ (o, k, l)

$$(k-0)^2 + (l-4)^2 = r^2 \quad \text{_____ 1}$$

$$(0-2)^2 + (k-1)^2 + (l-3)^2 = r^2 \quad \text{_____ 2}$$

$$(k-2)^2 + (l-6)^2 = r^2 \quad \text{_____ 3}$$

1 = 3

$$k^2+l^2-8l+16 = k^2-4k+4+l^2-12l+36$$

$$4l+4k = 24$$

$$l+k = 6 \quad \text{_____ 4}$$

1 = 2

$$k^2+l^2-8l+16 = 4+k^2-2k+1+l^2-6l+9$$

$$-2l+2k = -2$$

$$l-k = 1 \quad \text{_____ 5}$$

4 + 5

$$2l = 7$$

$$l = \frac{7}{2}$$

4 - 5

$$2k = 5$$

$$k = \frac{5}{2}$$

แทนค่า k และ l ใน 1

$$\left(\frac{5}{2}\right)^2 + \left(\frac{7}{2} - 4\right)^2 = r^2$$

∴ สมการของทรงกลมนี้ คือ (x, k, l)

$$(x-0)^2 + (y-\frac{5}{2})^2 + (z-\frac{7}{2})^2 = \left(\frac{5}{2}\right)^2 + \left(\frac{7}{2} - 4\right)^2$$

$$x^2 + y^2 - 5y + \left(\frac{5}{2}\right)^2 + z^2 - 7z + \left(\frac{7}{2}\right)^2 = \left(\frac{5}{2}\right)^2 + \left(-\frac{1}{2}\right)^2$$

$$x^2 + y^2 + z^2 - 5y - 7z = -12$$

$$x^2 + y^2 + z^2 - 5y - 7z + 12 = 0$$

28.

$$x^2 + y^2 + z^2 - 8x + 4y + 2z - 4 = 0$$

$$(x^2 - 8x + 4^2) + (y^2 + 4y + 2^2) + (z^2 + 2z + 1) = 4 + 4^2 + 2^2 + 1$$

$$(x-4)^2 + (y+2)^2 + (z+1)^2 = 25 = 5^2$$

∴ สมการนี้เป็นสมการของทรงกลม มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ $(4, -2, -1)$ และมีรัศมี 5

ตอบ

29.

$$x^2 + y^2 + z^2 - 8y + 6z - 25 = 0$$

$$(x-0)^2 + (y^2 - 8y + 4^2) + (z^2 + 6z + 3^2) = 25 + 4^2 + 3^2$$

$$(x-0)^2 + (y-4)^2 + (z+3)^2 = 50 = (5\sqrt{2})^2$$

∴ สมการนี้เป็นสมการของทรงกลม มี

จุดศูนย์กลางอยู่ที่ $(0, 4, -3)$ และมีรัศมี $5\sqrt{2}$

30.

$$x^2 + y^2 + z^2 - 6z + 9 = 0$$

$$(x-0)^2 + (y-0)^2 + (z^2 - 6z + 3^2) = -9 + 3^2$$

$$(x-0)^2 + (y-0)^2 + (z-3)^2 = 0$$

∴ สมการนี้คือจุด $(0, 0, 3)$

ตอบ

81.

$$x^2+y^2+z^2-x-y-3z+2 = 0$$

$$(x^2-x+(\frac{1}{2})^2)+(y^2-y+(\frac{1}{2})^2)+(z^2-3z+(\frac{3}{2})^2) = -2+(\frac{1}{2})^2+(\frac{1}{2})^2+(\frac{3}{2})^2$$

$$(x-\frac{1}{2})^2+(y-\frac{1}{2})^2+(z-\frac{3}{2})^2 = -2+\frac{1}{4}+\frac{1}{4}+\frac{9}{4}$$

$$= \frac{3}{4} = (\frac{\sqrt{3}}{2})^2$$

∴ สมการนี้เป็นสมการของทรงกลม มี

จุดศูนย์กลางอยู่ที่ $(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{3}{2})$ และมีรัศมี $\frac{\sqrt{3}}{2}$

ตอบ

แบบฝึกหัด 9.2

1. (ก) $f(-3, 4) = (-3+4)/(-3-4) = 1/-7 = -\frac{1}{7}$

ตอบ

(ข) $f(x^2, y^2) = (x^2+y^2)/(x^2-y^2)$

ตอบ

(ค) $[f(x, y)]^2 = (x+y)^2/(x-y)^2$

ตอบ

(ง) $f(-x, y) - f(x, -y)$

$$= (-x+y)/(-x-y) - (x-y)/(x+y)$$

$$= \frac{-(x-y)}{-(x+y)} - \frac{(x-y)}{(x+y)} = 0$$

ตอบ

(จ) โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง $x \neq y$

ตอบ

(ฉ) พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$

ตอบ

2. (ก) $g(1, -1, -1) = \sqrt{4-1^2-(-1)^2-(-1)^2} = \sqrt{1} = 1$

ตอบ

(ข) $g(-a, 2b, \frac{1}{2}c) = \sqrt{4-(-a)^2-(2b)^2-(\frac{c}{2})^2}$

$$= \sqrt{4-a^2-4b^2-c^2/4}$$

ตอบ

$$\begin{aligned}
 \text{(ก)} \quad g(y, -x, -y) &= \sqrt{4-y^2-(-x)^2-(-y)^2} \\
 &= \sqrt{4-x^2-2y^2}
 \end{aligned}$$

ตอบ

(ง) โดเมนของ g คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y, z) ใน $\mathbb{R}^3$

$$\text{ซึ่ง } 4-x^2-y^2-z^2 \geq 0$$

$$\text{หรือ } -(x^2+y^2+z^2) \geq -4$$

$$\text{หรือ } x^2+y^2+z^2 \leq 4$$

ตอบ

(จ) พิสัยของ g คือ $[0, 2]$

ตอบ

$$\text{(ฉ)} [g(x, y, z)^2 - g(x+2, y+2, z)]^2$$

$$= [4-x^2-y^2-z^2 - \sqrt{4-(x+2)^2 - (y+2)^2 - z^2}]^2$$

$$= (4-x^2-y^2-z^2)^2 - 2(4-x^2-y^2-z^2)\sqrt{4-(x+2)^2 - (y+2)^2 - z^2} + 4-(x+2)^2 - (y+2)^2 - z^2$$

$$= (4-x^2-y^2-z^2)(4-x^2-y^2-z^2 - 2\sqrt{4-x^2-4x-4-y^2-4y-4-z^2})$$

$$+4-x^2-4x-4-y^2-4y-4-z^2$$

3. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง $25-x^2-y^2 \geq 0$ และ $x \neq 0$

$$\text{หรือ } -(x^2+y^2) \geq -25 \text{ และ } x \neq 0$$

$$\text{หรือ } x^2+y^2 \leq 25 \text{ และ } x \neq 0$$

พิสัยของฟังก์ชัน f คือ $(-\infty, +\infty)$

4. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง

$$25-x^2-y^2 \geq 0$$

$$\text{หรือ } x^2+y^2 \leq 25$$

พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$

5. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง

$$25-x^2-y^2 > 0$$

หรือ $x^2+y^2 < 25$ และจุดทั้งหมดบนแกน y ยกเว้น
จุด $(0, 5)$ และ $(0, -5)$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$

6. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง $x \neq y$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
7. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง $xy - 1 > 0$ หรือ $xy > 1$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
8. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง $x^2 - 4y > 0$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
9. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y, z) ใน $\mathbb{R}^3$ ซึ่ง
 $z - 2 \geq 0$ หรือ $z \geq 2$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
10. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y, z) ใน $\mathbb{R}^3$ ซึ่ง
 $x^2 + y^2 + z^2 - 1 > 0$ หรือ $x^2 + y^2 + z^2 > 1$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
11. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y, z) ใน $\mathbb{R}^3$ ซึ่ง $z \neq 0$
พิสัยของ f คือ $[0, +\infty)$
12. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y, z) ใน $\mathbb{R}^3$ ซึ่ง
 $|y| \neq |z|$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, +\infty)$
13. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$
พิสัยของ f คือ $[0, +\infty)$

14. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$
พิสัยของ f คือ $[0, +\infty)$

15. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$
พิสัยของ f คือ $(-\infty, 16]$

16. โดเมนของ f คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง
 $100 - x^2 - y^2 \geq 0$
หรือ $-(x^2 + y^2) \geq -100$
หรือ $x^2 + y^2 \leq 100$
พิสัยของ f คือ $[0, 10]$

17.
$$\begin{aligned} h(x, y) &= (f \cdot g)(x, y) \\ &= f(g(x, y)) \\ &= f(e^x - e^y) \\ &= \sqrt{e^x - e^y} \end{aligned}$$

ตอบ

โดเมนของ h คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$ ซึ่ง

$$e^x - e^y \geq 0 \text{ หรือ } e^x \geq e^y \text{ หรือ } x \geq y$$

18.
$$\begin{aligned} h(x, y) &= (f \cdot g)(x, y) \\ &= f(g(x, y)) \\ &= f(y \ln x) \\ &= e^{y \ln x} = x^y \end{aligned}$$

ตอบ

โดเมนของ h คือ เซตของจุดทั้งหมด (x, y) ใน $\mathbb{R}^2$

19. (ก)
$$\begin{aligned} (g \cdot f)(5, 1) &= g(f(5, 1)) \\ &= g(5-1) = g(4) \\ &= \sqrt{4} = 2 \end{aligned}$$

ตอบ

- (๗) $f(h(3), g(9)) = f(3^2, \sqrt{9})$
 $= f(9, 3)$
 $= 9 - 3 = 6$ ตอบ
- (๘) $f(g(x), h(y)) = f(\sqrt{x}, y^2)$
 $= \sqrt{x - y^2}$ ตอบ
- (๙) $g((h \cdot f)(x, y)) = g(h(f(x, y)))$
 $= g(h(x - y))$
 $= g((x - y)^2)$
 $= \sqrt{(x - y)^2}$
 $= |x - y|$ ตอบ
- (๑๐) $(g \cdot h)(f(x, y)) = (g \cdot h)(x - y)$
 $= g(h(x - y))$
 $= g((x - y)^2)$
 $= \sqrt{(x - y)^2}$
 $= |x - y|$ ตอบ
20. (๑๑) $(h \cdot f)(2, 1) = h(f(2, 1))$
 $= h(2/1^2) = h(2) = \sqrt{2}$ ตอบ
- (๑๒) $f(g(2), h(4)) = f(2^2, \sqrt{4})$
 $= f(4, 2) = 4/4 = 1$ ตอบ
- (๑๓) $f(g(\sqrt{x}), h(x^2)) = f(x, \sqrt{x^2})$
 $= f(x, x) = x/x^2$
 $= 1/x$ ตอบ
- (๑๔) $h((g \cdot f)(x, y)) = h(g(f(x, y)))$
 $= h(g(x/y^2))$
 $= h(x^2/y^4)$ ตอบ
 $= \sqrt{x^2/y^4} = x/y^2$ ตอบ

$$\begin{aligned}
 (จ) \quad (h \cdot g)(f(x,y)) &= h(g(x/y^2)) \\
 &= h(x^2/y^4) \\
 &= \sqrt{x^2/y^4} \\
 &= x/y^2
 \end{aligned}$$

ตอบ

แบบฝึกหัด (หน้า 218)

1. $\lim_{(x,y) \rightarrow (3,2)} (3x-4y) = 9-8 = 1$ ตอบ
2. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,4)} (5x-3y) = 5-12 = -7$ ตอบ
3. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} (x^2+y^2) = 1^2+1^2 = 2$ ตอบ
4. $\lim_{(x,y) \rightarrow (5,3)} (2x^2-y^2) = 50-9 = 41$ ตอบ
5. $\lim_{(x,y) \rightarrow (-2,-4)} (x^2+2x-y) = (-2)^2+2(-2)-(-4) = 4-4+4 = 4$ ตอบ
6. $\lim_{(x,y) \rightarrow (3,-1)} (x^2+y^2-4x+2y) = 3^2+(-1)^2-4(3)+2(-1) = 9+1-12-2 = -4$ ตอบ
7. $\lim_{(x,y) \rightarrow (-2,2)} y \sqrt[3]{x^3+4y} = 2 \sqrt[3]{(-2)^3+4 \times 2} = 0$ ตอบ
8. $\lim_{(x,y) \rightarrow (5,2)} \sqrt{(x^2+12y)/(x-y^2)} = \sqrt{(5^2+12(2))/(5-2^2)} = \sqrt{49/1} = 7$ ตอบ
9. $\lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} \frac{x^2-y^2}{x-y} = \lim_{(x,y) \rightarrow (1,1)} (x+y) = 1+1 = 2$ ตอบ
10. $\lim_{(x,y) \rightarrow (2,-1)} \frac{x^3+8y^3}{x+2y} = \lim_{(x,y) \rightarrow (2,-1)} (x^2-2xy+4y^2) = 2^2-2(2)(-1)+4(-1)^2 = 12$ ตอบ

11. $\lim_{(x, y) \rightarrow (1, 1)} \frac{e^x + e^y}{e^{-x} + e^{-y}} = \frac{e+e}{e^{-1}+e^{-1}} = \frac{2e}{2e^{-1}} = e^2$ **ตอบ**
12. $\lim_{(x, y) \rightarrow (3, 1)} \frac{x-3y}{9y^2-x^2} = \lim_{(x, y) \rightarrow (3, 1)} \frac{-1-1}{3y+x} = \frac{-2}{6}$ **ตอบ**
13. $\lim_{(x, y) \rightarrow (1, 3)} \frac{3x-y}{27x^3-y^3} = \lim_{(x, y) \rightarrow (1, 3)} \frac{1}{9x^2+3xy+y^2} = \frac{1}{9(1)+3(1)(3)+3^2} = \frac{1}{27}$ **ตอบ**
14. $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} \frac{y^2+4y}{2xy-3y} = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} \frac{y+4}{2x-3} = -\frac{4}{3}$ **ตอบ**
15. $\lim_{(x, y) \rightarrow (3, 2)} \frac{2x^2+xy-6y^2}{4x^2-8xy+3y^2} = \lim_{(x, y) \rightarrow (3, 2)} \frac{(2x-3y)(x+2y)}{(2x-3y)(2x-y)} = \lim_{(x, y) \rightarrow (3, 2)} \frac{x+2y}{2x-y} = \frac{3+2(2)}{2(3)-2} = \frac{7}{4}$ **ตอบ**
16. $\lim_{(x, y) \rightarrow (1, -1)} \frac{x^3-2x^2y-2xy^2+y^3}{x^2-y^2} = \lim_{(x, y) \rightarrow (1, -1)} \frac{(x+y)(x^2-xy+y^2)-2xy(x+y)}{(x+y)(x-y)} = \lim_{(x, y) \rightarrow (1, -1)} \frac{x^2-3xy+y^2}{x-y} = \frac{1^2-3(1)(-1)+(-1)^2}{1-(-1)} = \frac{5}{2}$ **ตอบ**
17. $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 1)} \frac{\sqrt{x+y}-\sqrt{y}}{x} \times \frac{\sqrt{x+y}+\sqrt{y}}{\sqrt{x+y}+\sqrt{y}} = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 1)} \frac{x+y-y}{x(\sqrt{x+y}+\sqrt{y})} = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 1)} \frac{1}{\sqrt{x+y}+\sqrt{y}} = \frac{1}{2}$ **ตอบ**
18. $\lim_{(x, y) \rightarrow (1, 1)} \frac{\sqrt[3]{x}-\sqrt[3]{y}}{x-y} = \lim_{(x, y) \rightarrow (1, 1)} \frac{x^{1/3}-y^{1/3}}{(x^{1/3}-y^{1/3})(x^{2/3}+x^{1/3}y^{1/3}+y^{2/3})} = \lim_{(x, y) \rightarrow (1, 1)} \frac{1}{x^{2/3}+x^{1/3}y^{1/3}+y^{2/3}} = \frac{1}{1+1+1} = \frac{1}{3}$ **ตอบ**

19. พิสูจน์ ให้ S_1 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนแกน x แล้ว

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x,0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{x^2} = 1$$

(P ใน S_1)

ให้ S_2 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนเส้นตรง $y=x$ แล้ว

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x,x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{0}{2x^2} = 0$$

(P ใน S_2)

$$\therefore \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \neq \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$$

(P ใน S_1)   (P ใน S_2)

$$\therefore \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \text{ หาค่าไม่ได้}$$

ช.ต.พ.

20. พิสูจน์

ให้ S_1 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนเส้นตรง $x+y=0$ แล้ว

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x,-x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{0}{2x^2} = 0$$

(P ใน S_1)

ให้ S_2 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนเส้นตรง $y=1$ แล้ว

$$\lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x,1) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x+1}{x^2+1} = 1$$

(P ใน S_2)

$$\therefore \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \neq \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$$

(P ใน S_1)

(P ใน S_2)

$$\dots \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) \text{ หาค่าไม่ได้}$$

ช.ต.พ.

21. พิสูจน์ ให้ S_1 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนแกน x แล้ว

$$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x, 0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{x^2} = 1$$

(P ใน S_1)

ให้ S_2 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนเส้นตรง $y = x$ แล้ว

$$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x, x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2}{x^2 + x^2} = \frac{1}{2}$$

(P ใน S_2)

$$\dots \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) \neq \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y)$$

(P ใน S_1)

(P ใน S_2)

$$\dots \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) \text{ หาค่าไม่ได้}$$

ช.ต.พ.

22. พิสูจน์ ให้ S_1 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนแกน x แล้ว

$$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x, 0) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{0}{(x^2 + 0)^3} = 0$$

(P ใน S_1)

ให้ S_2 เป็นเซตของจุดทั้งหมดบนเส้นโค้ง $y^4 = x^2$ แล้ว

$$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} f(x, y) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x, x^{1/2}) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^6}{(x^2 + x^2)^3}$$

0.4 อนุพันธ์ย่อย (Partial Derivatives)

นิยาม ถ้า $z = f(x,y)$ เป็นฟังก์ชันของตัวแปร x และ y อนุพันธ์ย่อยของ $f(x,y)$ เทียบกับ x ที่จุด (x,y) คือ

$$\lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{f(x+\Delta x, y) - f(x, y)}{\Delta x} \text{ เมื่อลิมิตหาค่าได้}$$

ซึ่งเขียนแทนด้วย $\frac{\partial z}{\partial x}, \frac{\partial f}{\partial x}(x,y), z_x$ หรือ D_1f

และอนุพันธ์ย่อยของ $f(x,y)$ เทียบกับ y คือ

$$\lim_{\Delta y \rightarrow 0} \frac{f(x, y+\Delta y) - f(x, y)}{\Delta y} \text{ เมื่อลิมิตหาค่าได้}$$

เขียนแทนด้วย $\frac{\partial z}{\partial y}, \frac{\partial f}{\partial y}(x,y), z_y$ หรือ D_2f

ในการหา z_x นอกจากจะใช้นิยามหาแล้ว อาจทำได้ง่ายโดยอาศัยสูตรการหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันที่มีตัวแปรตัวเดียว โดยคิดว่า y เป็นค่าคงที่

เช่น กำหนดให้ $z = 2x^2 - 5xy + 3y^2$

$$z_x = \frac{\partial z}{\partial x} = 4x - 5y + 0 = 4x - 5y$$

และในการหา z_y ก็เช่นเดียวกันโดยใช้สูตรการหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันที่มีตัวแปรตัวเดียว โดยคิดว่า x เป็นค่าคงที่

(P ใน S_2)

$$= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^6}{2x^6} = \frac{1}{2}$$

$$\therefore \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \neq \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y)$$

$$(P \text{ ใน } S_1) \quad (P \text{ ใน } S_2)$$

$$\therefore \lim_{(x,y) \rightarrow (0,0)} f(x,y) \text{ หาค่าไม่ได้}$$

ข.ค.ท.